Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32495

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i, 2019 y?l?nda **Salih Gülen** ve **M. Ayaz** taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, ebeveynlerin çocuklar?n?n e?itim hayat?nda kritik bir rol oynayan Fen Bilimleri dersine kar?? sahip olduklar? duygusal, bili?sel ve davran??sal e?ilimleri, yani tutumlar?, sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini, özellikle de **yap? geçerli?i** ve **iç tutarl?l?k güvenilirli?i**ni sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, ebeveynlerin fen e?itimine yönelik motivasyonlar?n? ve destekleyici davran??lar?n? ara?t?rmac?lar için ölçülebilir hale getirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i, Fen Bilimleri, Ebeveyn Tutumu, Ölçek Geli?tirme, Tutum, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Salih Gülen, M. Ayaz

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ebeveynlerin Fen Bilimleri dersine yönelik genel yakla??mlar?n? ve bu yakla??m?n çocuklar?n?n akademik ba?ar?s? ve bilime olan ilgisi üzerindeki potansiyel etkilerini belirlemektir. Ebeveynlerin fen e?itimine verdikleri önemi, bu derse ili?kin alg?lad?klar? zorluk düzeyini ve çocuklar?na sunduklar? deste?in niteli?ini nicel olarak de?erlendirmeye olanak sa?lamaktad?r.

Ölçek, e?itim bilimleri alan?nda çal??an ara?t?rmac?lar?n, veli tutumlar? ile ö?renci ba?ar?s? aras?ndaki ili?kiyi ampirik olarak incelemelerine olanak tan?r. Elde edilen veriler, okullar?n ve e?itim kurumlar?n?n, ebeveyn kat?l?m?n? art?rmaya yönelik hedeflenmi? müdahale programlar? geli?tirmesine yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojide merkezi bir kavram olan **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutum, bir bireyin belirli bir akademik disipline (Fen Bilimleri) kar?? gösterdi?i de?erlendirici tepkidir ve genellikle bili?sel, duygusal ve davran??sal bile?enlerden olu?ur.

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i, ebeveynlerin Fen Bilimleri dersine atfettikleri de?er, bu derse yönelik sahip olduklar? ki?isel yeterlilik inançlar? ve çocuklar?n?n fenle ilgili etkinliklerine ne ölçüde kat?l?m gösterdikleri gibi boyutlar? ele alarak, karma??k bir yap?y?

ARABPSYCHOLOGY.COM

yans?t?r. Bu çok boyutlu yakla??m, tutumun yaln?zca duygusal bir tepki de?il, ayn? zamanda ö?renme ortam?n? etkileyen bir davran??sal e?ilim oldu?unu vurgular.

Geçerlik

Ölçe?in geçerli?i (Validity), ölçe?in gerçekten de ölçmeyi amaçlad??? ebeveyn tutumu yap?s?n? ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Gülen ve Ayaz (2019) taraf?ndan yap?lan geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Bu çal??malar genellikle, maddelerin teorik yap?ya uygunlu?unu kontrol etmek için uzman görü?lerinin al?nmas?n? (kapsam geçerli?i) ve istatistiksel analizlerin uygulanmas?n? içerir.

Yap? geçerli?inin temel kan?t?, uygulanan **Faktör Analizi** sonuçlar?yla elde edilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal olarak beklenen alt boyutlar alt?nda topland???n? ve böylece ölçüm arac?n?n amaca uygunlu?unu do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i (Reliability), ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l?k ve kararl?l???n? ifade eder. Gülen ve Ayaz (2019) çal??mas?nda güvenirlik kan?t? olarak **iç tutarl?l?k katsay?s?**ndan yararlan?lm??t?r. Bu ba?lamda, ölçe?in iç tutarl?l???n? test etmek amac?yla yayg?n olarak kullan?lan **Cronbach Alfa katsay?s?** hesaplanm??t?r.

Elde edilen yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçekteki maddelerin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? latent yap?y? ölçme konusunda yüksek bir performansa sahip oldu?unu göstermektedir. Bu yüksek iç tutarl?l?k, ölçe?in psikometrik aç?dan sa?lam oldu?unu ve farkl? örneklemlerde kararl? sonuçlar üretme potansiyeline sahip oldu?unu i?aret eder.

Faktör Analizi

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i'nin boyutlulu?unu ve yap?sal özelliklerini belirlemek amac?yla istatistiksel bir teknik olan Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Ölçek geli?tirme sürecinde genellikle **Ke?fedici Faktör Analizi (KFA)** ile ba?lanm??, ard?ndan elde edilen yap?n?n uygunlu?unu test etmek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** uygulanm??t?r.

Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuttan m? olu?tu?unu kesinle?tirir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen alt faktörleri (örne?in, ilgi, de?er verme, destekleme) ampirik olarak do?rulad???n? ve maddelerin bu faktörlere yüksek yükler verdi?ini göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kesin derecelendirme basamaklar? için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Ebeveynler (Parents)

Age Group: Yeti?kinler (Adults)

Population Details: Türkiye'deki ilkö?retim veya ortaö?retim ö?rencilerinin ebeveynleri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar, Fen Bilimleri dersine yönelik kendi tutumlar?n? yans?tan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Kat?l?m?, Bilim E?itimi, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Psikometri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: sgnova@windowslive.com (Salih Gülen)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ticari olmayan ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle kaynak gösterilmesi yeterlidir. Ticari kullan?m veya ölçe?in adaptasyonu için sorumlu yazar (Salih Gülen) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal makalesine ve detayl? psikometrik bilgilerine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: ijoess.com.

Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: velilerin-fen-dersine-yonelik-tutumlari-guvenlik-gecerlilik-calismasi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Gülen, S., & Ayaz, M. (2019). Attitudes of the parents towards the science lesson; reliability-validity study. *International Journal of Eurasia Social Sciences, 10*(38), 1125-1140.

Velilerin Fen Dersine Yönelik Tutumlar? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme bilgisi için lütfen orijinal makaleye ba?vurunuz (Gülen & Ayaz, 2019).

ARABPSYCHOLOGY.COM